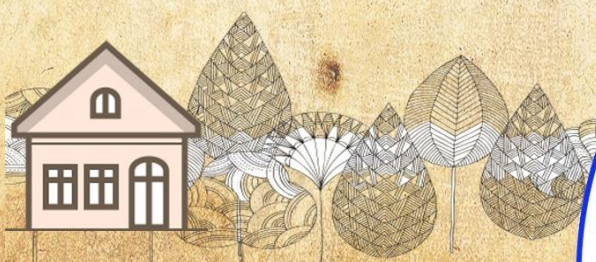

Korlenyomat- Taliándörögd Kincsei

című mintaprojekt eredményeit összefoglaló kiadvány

Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
A TELEPÜLÉS	5
KIK VAGYUNK MI?	6
A MINTAPROJEKT CÉLJAI	7
CÉLCSOPORTOK	8
A MINTAPROJEKT TEVÉKENYSÉGEI	9
ELŐKÉSZÜLETT SZAKASZ	9
A LAKOSSÁG MEGSZÓLÍTÁSA, ÖNKÉNTESEK BEVONÁSA	10
TEREPMUNKA	11
A PROJEKT ZÁRÁSA	14
EREDMÉNYEK	15
HATÁSOK	16
ADAPTÁCIÓS SZEMPONTOK, JAVASLATOK, TAPASZTALATOK	17
ÖSSZEFOGLALÓ	18

BEVEZETÉS

„Írjunk együtt történelmet!” – ezzel a gondolattal fejeztük be az első falufórumot, melyen a helyi korlenyomat elkészítésének ötletét a nagyközönség elé bocsáttottuk. Nagy szavak ezek, így a folyamat során leginkább csak magunk között mertük használni a szépen csengő mondatot. Pedig valójában ez zajlott, megörökítettünk egy pillanatképet a település életéből, ami már így fél év távlatából is történelemnek számít, nem hogy unokáink és dédunokáink korában.

A Falukönyv tökéletesen tükrözi a település jelenlegi arcát. Megörökíti a demográfiai és gazdasági helyzetet, a vállalkozásokat és civil szervezeteket, az eredeti és az aktuálisan felújított orvosi rendelő szenzációs átváltozását, a szebb-nél-szebb portákat, a bővülő családokat, a felnövekvő gyerekeket és unokákat, valamint a sok mosolygó, kedves arcot és boldog családot.

A helyi korlenyomatot nem magunknak, hanem a jövő generációinkak készítettük, hogy a köny-

vet lapozgatva szemrevételezhessék kicsiny közösségünk változásait és, hogy tanulmányozhassák a település életét meghatározó pillanatokot.

Kiadványunkat ajánljuk a település most született és még csak tervben sem lévő gyermekeinek és reméljük olyan lelkesedéssel forgatják majd a Falukönyvet és folytatják a megkezdett munkát, mint amilyen nagy szeretettel mi belevágtunk Taliándörögdt „krónikájának” megkezdésébe.

A MINTAPROJEKT BEMUTATÁSA

A TELEPÜLÉS

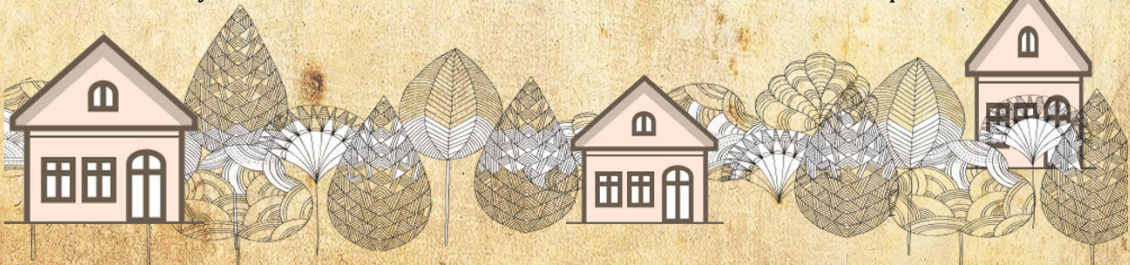
A Bakony és a Balaton-felvidék határ-vonalán, a Dörögdi-medence nyugati szélén a Dél-Bakony lábánál fekvő Taliándörögd, egy 764 lélekszámmal rendelkező település. A XX. század végéig zsákfalu volt, kizárólag Kapolcs irányából lehetett megközelíteni, azonban a 2000-es évek elején Öcs irányába is kiépült az aszfaltos út, mely ugyan tömegközlekedésre és erősebb forgalomra nem alkalmas, de a település elérhetőségét megkönnyíti.

Taliándörögd közös önkormányzati hivatal

működtet a környékbeli településekkel, melynek központja Monostorapáti. A településen Közösségi Ház működik. A faluban élő gyerekek a Kerekenyves Óvodába és a Művészetek Völgye Általános Iskola helyi tagintézményébe járnak 4. osztályos korukig.

Taliándörögd, a legtöbb kistelepüléshez hasonlóan, előregedő korfával rendelkezik. Egyre kevesebb a fiatal, így a kisgyermek száma is csökkenőben van. Helyben kevés a munkahely, a lakosok nagy része ingázó. Taliándörögd az 1998-2007-es időszak

ban példaként szolgált a települési közösségek összefogásában, partnerségben, települési közösségi élet szervezésében. A Művelődési Ház és az Önkormányzat Hivatalának összeköltötetése, a humán kapacitás csökkenése következtében 2009-re a partnerségek csökkentek, a civil aktivitás visszaesett. Az utóbbi 2-3 évben a lakosság részéről jelentkezett az igény a közösségi életre, új szerveződések mozdultak meg, hiányzik azonban az együttműködések segítő, mozgató, szervező kapacitás.

KIK VAGYUNK MI?

Mi is az a KÖSZI? Mosolyogva mondjuk egymásnak, mikor megköszönünk valamit, mert számunkra nem csak a köszönöm szót jelenti, hanem ifjúsági, vagy ifjúsággal foglalkozó szervezetek közösségét. A KÖSZI egy szervezet, melynek teljes neve: Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért. Röviden: KÖSZI.

A KÖSZI tagjait ifjúsági szervezetek vezetői, alkotják, akik azon dolgoznak, gondolkodnak, miképp teremthetnek minél több lehetőséget a térségünkben élő fiatalok számára szabadidejük hasznos eltöltésére, mit tehetnek azért, hogy a fiatalok szeressék településüket, és annak aktív, segítő állampolgárává váljanak.

Munkánk nagyon sokrétű; működtetjük a Pannon Ifjúsági Értékkör Hálózatot, Kincses Klubot szervezünk a helyi alsó tagozatos gyermekek

számára, megszerveztük az I. és a II. Taliándörögdi Értékek Ünnepét. Működtetjük a „Kincses-Ház” Pannon Ifjúsági Népfőiskolát. Nyaranta táborozó fiatalokat fogadunk a településen. Működtetjük a Veszprém Megyei Értékek Házát. Alkalmanként kiállításokat, vagy éppen táborokat szervezünk. Mindezekhez pályázatokat írunk. Nemrég létrehoztunk egy értékboltot, melyben térségünk alkotóitól, termelőitől beszerzett termékeket, alkotásokat lehet vásárolni, valamint

egy elek-tromos bicikli kölcsönző kiépítésén is dolgozunk.

A településen 2014 óta van jelen a KÖSZI-bázis, mely 2015-ben kezdte működtetni a „Kincses-Ház” Pannon Ifjúsági Népfőiskolát. Az intézmény feladatellátása nem egy településre irányul, ennél jóval tágabb, de egyre erősebben vonódik be Taliándörögdi életébe – a „Korlenyomat – Taliándörögdi kincsei” projekt megvalósítása is ezt a célt szolgálja.

CÉLOK

LAKOSSÁG
MEGSZÓLÍTÁSA,
AKTIVIZÁLÁSA

BEVONÁS A HELYI
TÁRSADALMI ÉLETBE

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK
KIALAKÍTÁSA

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉSI
FOLYAMAT
MEGALAPOZÁSA

A MINTAPROJEKT CÉLJAI

A projekt elsődleges célja Taliándörögd lakosságának lehető legszélesebb körű megszólítása volt, a helyi civil szervezeteken és kulturális intézményeken keresztül. Ennek előmozdítását a projekt a közösségfejlesztés módszereinek alkalmazásával, a lakosság aktív bevonásán keresztül egy a 2018-as év pillanatké-pét magába foglaló falu-könyv elkészítésével kívánta elérni. A Falu-könyv a település jelenlegi értékeit, lakóit, tudásait és készségeit tartalmazza, ami kiindulópontként szolgálhat a

következő évek, évtizedek közösségi tervezési folyamatához és újszerű utakat nyithat a kulturális turizmus fejlesztéséhez.

A projekt további célkitűzéseihez tartozott a helyi szintű valós együttműködések kialakítása, közös gondolkodás elindítása a lakosság körében, hogy minél többen cselekvő részesévé váljanak a helyi társadalomnak úgy, hogy a felszínre kerülő tudások, egyéni készségek, kompetenciák érvényesítésével önkéntesként segítsék a helyi közösséget. Mind-

ezen kívül, több speciális módszer használatával az eddig kevésbé aktív, hátrányos helyzetű családok mozgósítása, aktivizálása és a különböző korosztályok szélesebb körű bevonása volt a cél a település mindennapi életének körforgásába.

A „Korlenyomat – Taliándörögd kincsei” projekt célja mindezek mellett az is volt, hogy erősítse a KÖSZI szervezet helyi társadalmi beágyazottságát előkészítve a terepet egy közösségi tervezési folyamatnak.

CÉLCSOPORTOK

A „Korlenyomat – Taliándörögd kincsei” projekt célcsoportja a település teljes lakossága volt, melyből magas arányt tesznek ki a 60 év felettiek, míg a kiskorú-ak aránya meglehetősen alacsony. A munkahelyek száma helyben viszonylag kevés, a lakosság több mint fele ingázó. A regisztrált munkanélküliek száma 26 fő, melynek több, mint fele tartósan munkanélküli. Felsőfokú végzettséggel a 25 év alig 6%-a rendelkezik.

A projekt kitűzött céljai szempontjából a 8 osztályt végzettek épp olyan fontosak voltak, mint a felsőfokú végzettségűek. Nem ritka jelenség, hogy éppen a hát-

rányosabb helyzetben élők őrzik jobban elődeik tudását. Fontos eleme volt a projektnek, hogy ráébredjünk a periférián élőket saját értékeikre.

Taliándörögd előregedő település. Ennek ellenére a lakosságszám 2005 óta emelkedett, az utóbbi időszakban jellemzően inkább 700 fő felett van. Ez főként a beköltözőknek köszönhető, 2017-ben több elhagyott családi ház is gazdára talált. Az új lakosok egy része gyermekeket, fiatalokat is hozott magával. Célcsoportunkba tartoznak a beköltözöttek („gyűttmentek”) is akik olyan tudásokat, tapasztalatokat hozhattak magukkal, melyek hasznosak lehet-

nek a teljes közösség számára is. A közösségi beszélgetések, programok segítik a beilleszkedésüket is. Fontos, hogy segítsük őket, hogy megértsék: az a közösség tud befogadó lenni, melyet az érkező is elfogad.

Jelentős célcsoportnak számítottak a helyi civil szervezetek is, akik mozgósító erejükkel járultak hozzá a megvalósuláshoz. Civil szervezetek száma a 2015-ös adatok alapján magasabb, mint a megyei és a járási átlag, azonban működésük hullámváz. A projekt számukra partnerségeket, együttműködések fejlődési, megerősödési lehetőségeket nyújtott.

A MINTAPROJEKT TEVÉKENYSÉGET

A „Korlennyomat – Taliándörögd kincsei” névre keresztelt mintaprojekt megvalósítása nyolc főbb szakaszra osztható. A folyamat a 764 fős kistelepülésen 11 hónap alatt zajlott le. A korlennyomat elkészítését 12 szakember segítette, 25 fő önkéntessel kiegészülve, akik 10 különböző szervezetet képviseltek. A szakmai segítők között közművelődési, könyvtári és múzeumi szakemberek egyaránt jelen voltak; az önkéntesek nagy része a helyi civil szervezetek tagjai közül került ki.

ELŐKÉSZÜLETI SZAKASZ

A projekt előkészületi szakaszában nagy hangsúlyt kapott az együttműködések kialakítása. A részletes szakmai ütemterv kidolgozása után rögtön megindultak a partnerek és a lehetséges önkéntes segítők bevonásának első lépései. A folyamat első momentumaként egy civil fórum keretében megszólításra kerültek a településen működő szervezetek. Az egyesületek vezetőit és aktív tagjait tájékoztattuk a

tervezett projektről és felkértük őket arra, hogy vállaljanak partnerséget a 2018-as év korlennyomatának elkészítésében. A találkozót követően megindult a projekttel kapcsolatos információáramlás a lakosság körében, továbbá a beszélgetés melléktermékeként a civilekkel, az önkormányzattal és a település intézményeinek képviselőivel közösen elkészítettük az őket bemutató helyi újságot és az elkövetkezendő

(2018-as) év eseménynaptárát, melyben már a „Korlennyomattal” kapcsolatos történetek is helyet kaptak.

A helyi eseményekkel párhuzamosan a partnerekkel való kapcsolatfelvétel is megtörtént. A budapesti Néprajzi Múzeum, a sümegi Kisfaludy Sándor Emlékház, illetve a helyi Községi Ház munkatársainak közreműködésével megkezdődött a szakmai munkák előkészítése.

Korlenyomat
Taliándörögdi kincsei
FALUFÓRUM

A LAKOSSÁG MEGSZÓLÍTÁSA, ÖNKÉNTESK BEVONÁSA

Egy következő találkozó alkalmával olyan személyeket szólítottunk meg a településen, akik jelentős szerepet töltenek be a falu közösségi életében. A projekt iránt érdeklődőket mélyebben bevezettük a korlenyomat elkészítésének hátterébe, velük együtt közösen végig néztük a folyamatot és műhelymunka keretében megterveztük, hogy miként valósítható meg a korlenyomat.

A civil szervezetek aktív tagjainak a budapesti Néprajzi Múzeum kollégái tartottak felkészítő foglalkozást a kérdőívezés legfontosabb arany szabályainak ismertetésén keresztül. A tájékoztató során az önkéntesek mélyebben megismerkedtek a pro-

jekt lépéseivel és olyan információk birtokába jutottak, amik a közösségi interjúzás szempontjából kulcsfontosságúnak számítanak.

A lakosság bevonása szempontjából a Falufórum volt a legmeghatározóbb lépés. Az eseményre a település min-

den lakója meghívást kapott és feltehetette kérdéseit, felvethette problémáit és javaslatait a Falukönyv elkészítésével kapcsolatosan. Ezek figyelembevételével átdolgozásra kerültek a kérdőívek és megkezdődött a terepmunka.

TEREPMUNKA

A KÉRDŐÍVEZÉS FOLYAMATA

A kérdőívészés megkezdése előtt kulcsfontosságú kérdés volt a projektben résztvevők személyes adatainak helyes úton történő kezelése. Ennek érdekében a kutatás bejelentésre került a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elektronikus rendszerében tudományos kutatásnak nem minősülő felmérés-ként, illetve kidolgozásra került egy személyes adatvédelmi nyilatkozat a NAIH útmutatója alapján.

A terepmunka során – ami 2018. március 1-től vette kezdetét – egy 25 fős

önkéntes csapat segítette a projekt előrehaladását, akik leginkább a település közösségi életét meghatározó kulcsfigurák közül kerültek ki. A civil szervezetek aktivistái beosztották egymás között a település utcáit, így 20-20 ház jutott páronként. Az önkéntesek munka után saját szabadidejükben járták végig a háztartásokat, melynek során a családoknak röviden bemutatták a projektet, felvázolták az adatok feldolgozásának folyamatát, aláírták a hozzájáruló nyilatkozatot,³ végül, de nem utolsó sorban pedig

az ott lakókkal közösen kitöltötték a kérdőívet. Mindezekon felül az önkéntesek fontos feladata volt még, hogy megérdeklődjék, hogy a család részt kíván-e venni a fotózásban. A folyamat során azokból az utcákból kerültek ki a legmagasabb részvételi arányok, ahol a segítők saját szomszédaikat, rokonaikat és barátaikat kérdezték ki a Falukönyv elkészítéséhez szükséges információkról. A kérdőívek kitöltésének folyamata összesen 3 hónap alatt zajlott le.

CSALÁDFOTÓZÁS

A közösségi interjú-zás után nem sokkal megkezdődött a család-fotók elkészítése is. A fényképezést tavaszra időzítettük a képek egy-séges színvilágának ér-dekében. A fotózások időpontjai egy előzetes beosztás után időben kiküldésre kerültek, az egyes alkalmak pedig utcánként más-más hét-végére estek. A projekt ezen elemének kivitelezésére a vasárnapok és az ünnepnapok tüntek legmegfelelőbbnek, mivel ekkor a család nagy része otthon tartózkodik és jó eséllyel az elszármazottak is könnyebben meg tudják oldani a hazautazást. A családok probléma esetén az értesítőn feltüntetett tele-

fonszámon jelezhatték, ha nem értek rá a kijelölt időpontban. A település lakói az előzetes tájékoztató mellett az adott utca fotózási időpontja előtti héten újabb emlékeztetőt kaptak, melynek mellékleteként a postaládába került egy tábla is, mellyel a lakosok a kapura kihe-lyezve jelezhatték, hogy vállalják-e a fotózást. Azon családok esetében, akik nem kívántak fényképpel együtt bekerülni a Falukönyvbe, azonban a kérdőívet szívesen kitöltötték, kizárólag házaikról készült fotó. A munkát 2 fő szakember mellett 6 helyi fiatal önkéntes segítette, 10 hétvégén keresztül járva a település utcáit.

ÉRTÉKNAPOK, BESZÉLGETŐKÖRÖK

A terepmunka folyamatainak közepén zajlott le a II. Taliándörögdi Értékek Ünnepe. Az eseményt megelőzően került sor a projekt során az első beszélgetőkör megszervezésére, melynek témája – a kérdőívek-ből kinyert információk figyelembevételével – a helyi értékek jelentősége és a közelő II. Taliándörögdi Értékek Ünnepének előkészítése volt. A rendezvényt megalapozó délutánon a helyi civil szervezetek és intézmények vezetői és aktív tagjai vettek részt és folytattak beszélgetést a település jelentős értékeiről, illetve a helyi értéktárba felvenni kívánt értékekről készített javaslatokról.

ÉRTÉKNAPOK, BESZÉLGETŐKÖRÖK

A helyi értékeket központba helyező esemény teret és jó lehetőséget adott arra is, hogy a projekt időszakos eredményeit bemutathassuk. A Falukönyvben való megjelenés helyi szintű népszerűségének növelése érdekében a II. Taliándörögdi Értékek Ünnepe-n kialakítottunk egy „Korlenyomat sarkot”, melyben a folyamat addigi történéseit jelenítettük meg fotók formájában és lehetőséget biztosítottunk arra, hogy a projektben érintettek feltehessék kérdéseiket.

A rendezvény programjának részeként „A Kézművesség múltja, jelene és jövője” témakörben beszélgetőkört hirdettünk, melyre meg-

invitáltuk a településen élő mesterembereket és kézműveseket is. A téma részletekbe menő fejtegetése mellett sor került arra is, hogy az esemény látogatói egy interaktív játszóház keretében mélyebben is betekintést nyerjenek a szövés, a kötés, a horgolás, a kerámia festés és a kovácsolás rejtelmeibe. A beszélgetőkörök és értéknapi projektkbéli jelentősége, hogy lehetőséget és teret kínálnak a helyi lakosok közötti párbeszédre, információk, ötletek és tapasztalatok cseréjére, továbbá egymás helyzetének mélyebb megértésére is. Az eszmecsere-k további közösségfejlesztő programokat generálhatnak.

FELDOLGOZÁS

A terepmunka befejeztével elkezdődött a kérdőívek feldolgozásának folyamata, ami nem csak az információk bevitelét jelentette a felmérés kérdései alapján kialakított táblázatba, hanem egyben a Falukönyv családokról szóló oldalainak előkészítését is. Az adatok könnyed szövegkörnyezetet kaptak, melyben szerepelnek az utcanevék, házszámok, a háztartásban élő családtagok nevei, foglalkozásaik és hobbijaik, oly módon, hogy ez a lakosok személyeségi jogait ne sértse. Az oldalak tetején a család neve szerepel, alatta található egy közeli kép az ott élőkről, végül pedig maga a bemutatkozás.

A PROJEKT ZÁRÁSA

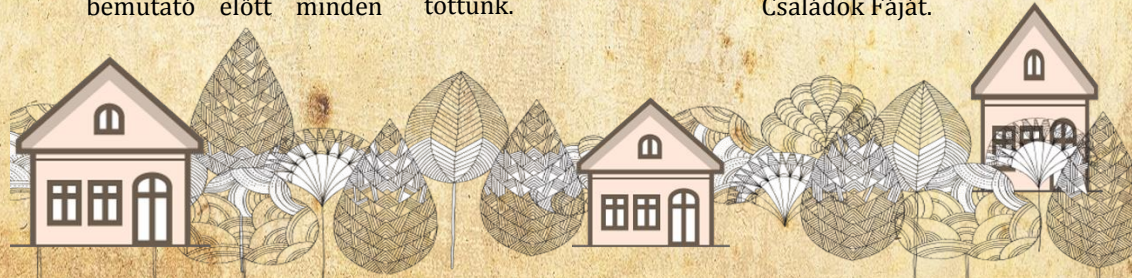
FALUKÖNYV

A Falukönyv – súlyt adva a település életében betöltött szerepének – egyedi könyvkötészeti technikával, fa borítással készült el egyetlen példányban, mely a nagyközönség előtt 2018. július 7-én került bemutatásra Taliándörögdi Napja névre keresztelt rendezvényünkön. A könyvben összesen 165 család bemutatkozása olvasható, továbbá részét képezi még a település, illetve a projekt leírása is. A családok az esemény előtt lehetőséget kaptak arra, hogy elolvassák, illetve elírás vagy téves információ esetén jelezhessék a problémát. A könyv lapjai 2 héttel a bemutató előtt minden

háztartás számára egy útmutatóval együtt ki küldésre kerültek. A település központi helyszíneire dobozokat helyeztünk ki, melyekbe a javított oldalakat behelyezhették az érintettek. A kiadvány végén lévő utolsó néhány oldalon lehetőség van az adott évben született gyermekek és szüleik nevének feljegyzésére, továbbá az egybekelt párok és letelepedő családok megemlékezésére is. A Falukönyv létrehozásánál nagy gondot fordítottunk arra, hogy lapjai cserélhető, pótolható legyenek, így az egyoldalas nyomtatás és egy kapcsos könyv elkészítése mellett döntöttünk.

TALIÁNDÖRÖGD NAPJA

A Falukönyv ünnepélyes bemutatása során a településen élő emberekben rejlő tudásokra került a hangsúly. A helyi produkciókat felsorakoztató ünnepi műsor mellett otthonos kiállítás is berendezésre került, ami nem csak a projekt során elkészített fotókból állt, hanem a felkutatott tudásbázist is tükrözni kívánta. A taliándörögdi lakosok által készített tárgyakból 96 db került bemutatásra, többek között horgolások, csontfaragások, hímzések, fotók, festmények és szöttesek formájában. Az esemény végén a civilek és a jelen lévő gyermekek elültették a taliándörögdi Családok Fáját.

EREDMÉNYEK

A „Korlennyomat – Taliándörögd kincsei” elnevezésű mintaprojekt egyik legnagyobb eredménye, hogy létrejött Taliándörögd Falukönyve. A kiadvány jelenleg 181 oldalas, melyből 156 a település családjainak bemutatására fókuszál. A 156 háztartásról készült leírás 475 fő projektben való részvételét jelenti. A fotózás során 111 családról készült fénykép, míg 45 esetben csak a házról. A terep-munka 25 fő önkéntes sikeres bevonását eredményezte – 10 különböző (nagy részét helyi) civil szervezetből, akik a projekt elkötelezett hírvívőivé és a KÖSZI munkájá-

nak segítőivé váltak.

A helyi tudásokra alapozó kiállításra 24 helyi alkotótól közel 100 db kézműves tárgy érkezett be – legnagyobb részt önkéntes felajánlás alapján. A projekt egyik kiemelkedő célja volt a település azon rétegének megszólítása, akik nem vesznek részt napi szinten a helyi társadalmi életben. A megnyitóra szép számmal érkeztek olyan lakosok, akik a helyi eseményekbe egyáltalán nem, vagy csak nagyon ritkán kapcsolódnak be. Ez a jelenség alátámasztja azt, hogy a közvetlen, személyes érintettség jelentősen képes növelni a közösségi

aktivitást. A kiállítást látva több olyan család is kedvet kapott a Falukönyvben való megjelenéshez, akik a folyamat elején elutasították a részvételt, illetve néhány új család fotó is született a kiállításmegnyitó után.

A projekt egyik mellékes – ám nem elhanyagolható jelentőségű hozadékaként – a KÖSZI szervezet helyi társadalmi beágyazottsága jelentősen megerősödött, mely remek alapként szolgál a „KincsesHáz” Pannon Ifjúsági Népfőiskola további programjaihoz és egy közösségi tervezési folyamat véghezviteléhez.

HATÁSOK

A 2018-as korlenyomat elkészítése közvetlenül hatott a helyi társadalomra. A Taliándörögdön élő emberek elemi részévé váltak egy közösségi folyamatnak, melynek hatására erősödött bennük az egymáshoz tartozás érzése, illetve a településhez kötődő erős identitástudat is stabilizálódni látszik a nem rég beköltözőkben is. A tősgyökeres lakosok fontosnak érezték a Falukönyvben való megjelenést, hogy gyermekeik és unokáik számára örökül hagyják lenyomatukat a település életében. A „gyütt-ment” lakosoknak vagy nyara-

ló ingatlannal rendelkezőknek a projektben való részvétel a befogadást, a helyi társadalom részekénti elismerést jelentette.

A Korlenyomat elkészítése alapjaiban erősítette meg a helyi közösséget. A projekt során a civil, intézményi és önkormányzati együttműködések területén jelentős előrelépések történtek, már az első előkészületi találkozó alkalomával minden helyi közösségi vezető és aktivista aláírt egy informális együttműködési egyezményt. A Falukönyv előkészítésében résztvevő segítőknek köszönhe-

tően az önkéntes társadalmi munka elismerése és mindennapi gyakorlata megalapozódott a helyi közösség körében.

A projekt megvalósításának köszönhetően a település lakosságának szélesebb köre is megismerkedett a KÖSZI tevékenységével és munkatársaival, melynek hatására a falubeliek sokkal nagyobb bizalommal fordulnak a KÖSZI-bázison dolgozók felé. A szervezet helyi közösségi koordináló szerepe kirajzolódni látszik, ami megalapozza a közösségi tervezés elkezdésének lehetőségét.

ADAPTÁCIÓS SZEMPONTOK, JAVASLATOK, TAPASZTALATOK

A „Korlennyomat – Taliándörögd kincsei” elnevezésű projekt könnyűszerrel adaptálható bármely más kistelepülésre, mivel nincsenek helyspecifikus elemei. Alapvető módszertani részei: a kérdőívezés, a családfotózás, a beszélgetőkörök és a Falukönyv elkészítése és bemutatása néhány szakember bevonásával megvalósíthatók.

A kérdőívezés során tapasztalataink alapján jó lépésnek számított a helyi civil szervezetek megszólítása és aktivistáik önkéntesként való bevonása. A folyamat során azoknál az utcáknál sikerült a legnagyobb arányban bevonni a családokat, ahol önkénteseink saját rokonaikat,

barátaikat és szomszédjaikat szólították meg a projektben való részvétellel. A település kulcsfiguráinak bevonása azon szempontból is nagy jelentőséggel bír, hogy bár ők azok, akik a különböző csoportokat képesek megmozgatni, ugyanakkor ők azok, akik a projekt sikeres megvalósulása ellen is képesek tenni, amennyiben nem látják a folyamat valóságos hátterét. Tapasztalataink alapján érdemes minél szélesebb körű korosztályt megszólítani az önkéntes munkával kapcsolatosan, így a bevonható réteg is szélesedik. A kérdőívezés során jó, ha párban tudunk dolgozni, így mindig van, aki a beszélgetést vezeti, és nem

maradunk le egyetlen információról sem.

A fotózás során érdemes többször is tájékoztatni a lakosságot az időpontokról – már jó pár héttel előre, illetve közvetlenül az adott hétvége előtti napokban is – így mindenki tudja értesíteni a távolabb élő családtagokat is. A fotózás során – tapasztalataink szerint – muszáj rugalmasnak maradni – a miseidőkhöz, és egyéb elfoglaltságokhoz igazodni. A folyamat ezen szakaszában a tájékoztatók mellé kiküldtünk egy táblát is, mellyel a családok jelezni tudták, hogy részt kívánnak-e venni a fotózáson. A jelzésekkel kapcsolatosan pozitív és negatív tapasztalataink is születtek.

ADAPTÁCIÓS SZEMPONTOK, JAVASLATOK, TAPASZTALATOK

A kapukra kihelyezhető táblák első sorban a fotósok munkájának megkönnyítésére szolgáltak, azonban több esetben tapasztaltuk, hogy a szomszédok, látva egymás kerítésén a jelzést, sorban kiakasztották a táblákat. A Falukönyv széleskörű tartalmának érdekében a fotózásra pót időpontokat is jelöltünk ki, illetve lehetőséget adtunk a hétköznapiakon vagy egyéb idő-

pontokban való fényképezkedésre is.

A Falukönyv összeállításakor kulcsfontosságú kérdéskör volt az információk pontosságának ellenőrzése, illetve az esetleges hibák javítása. Ennek érdekében a könyv megjelenítése előtt az egyes családokról összeállított oldalakat kiküldtük a lakosok számára, akik jelezhetik a felmerült problémákat.

A település Falukönyve az évek során tovább bővül majd. A bővítési feladatokra érdemes egy közösségi hely vezetőjét kijelölni, aki az elkezdett folyamatot továbbviszi. A településen látottak és hallottak alapján a későbbiekben a könyv valóságos kiadása is felmerült lehetőségként, illetve jelentkezett az igény a családfotózás bizonyos időszakokénti megismétlésére is.

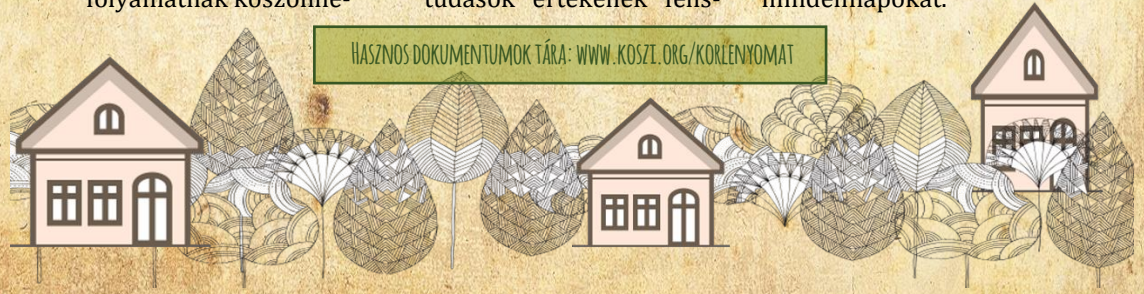
ÖSSZEFOGLALÓ

A helyi korlenyomat elkészítése során rengeteg tapasztalattal gazdagodtunk. A település lakóit olyan szemszögből ismehettük meg, mint eddig még soha. A folyamatnak köszönhe-

tően mindannyiunkban mélyen tudatosult, hogy mennyi tehetséges ember él körülöttünk. A korlenyomat egyik legfontosabb üzenete, hogy a helyi emberekben rejlő tudások értékének felis-

merése és megbecsülése a közösség feladata. Az a közösség képes jól működni, ahol ezeket az értékeket felismerik és egymás tudására támaszkodva élik meg a mindennapokat.

HASZNOS DOKUMENTUMOK TÁRA: WWW.KOSZI.ORG/KORLENYOMAT

IMPRESSZUM

A „KincsesHáz” Pannon Ifjúsági Népfőiskola kiadványa. Kiadó: Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért (KÖSZI). Székhely: 8295 Taliándörögd Kossuth u. 39. Felelős kiadó: Hoffner Tibor. Felelős szerkesztő: Stumpf Rebeka. Nyomdai munkák: OOK-Press Kft. A kiadvány Magyarország Kormányának megbízásából készült. Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás **EFOP-1.3.1-15-2016-00001**. Kiadás dátuma: 2018.09.20.

KÖSZÖNETTEL TARTOZUNK PARTNEREINKNEK:

Néprajzi Múzeum, Budapest
Kisfaludy Sándor Emlékház, Sümeg
Közművelődési Közösségi Ház és Könyvtár, Taliándörögd

ÉS ÖNKÉNTESAINKNEK:

Ökumenikus Nőszövetség, Taliándörögd
Inhoff Zoltánné, Nádas Lászlóné, Stumpf Zoltánné, Varga Zsuzsanna
Kerekfenyves Óvoda
Vargáné Horváth Krisztina
Művészetek Völgye Általános Iskola, Taliándörögd – Szülői Munkaközösség
Horváth Noémi, Mohos Brigitta, Szűtsné Mohos Nikoletta
Polgárőr Egyesület, Taliándörögd
Szabó Bence
Kisfaludy Sándor Emlékház, Sümeg
Fekete Brigitta, Kardos Edina, Szalai Nikolett, Tóth Ivett
Taliándörögd Önkormányzata
Lukács Adél, Szőrös Ádám
Pulai Ifjúsági Klub
Holczer Balázs

